

REEDUCANT LA MIRADA

Diguem no!

Agnès Boixader
Mestra jubilada
aboixad1@xtec.cat

En Raimon cantava el crit de rebel·lia *Diguem no!* en plena dictadura franquista. La cançó, repetida fins a l'esgotament en temps de suposada normalitat democràtica, es podria seguir cantant, com un plany, una pregària o un ritual de resistència contra qualsevol fanatisme, perquè seguim veient com la por pot ser llei per a tots, com la sang que sols fa sang és llei del món i com la fam és el pa dels treballadors.

El *Diguem no!* d'en Raimon és enèrgic i poderós i pot ser molt més que un crit de revolta. Pot ser una manifestació de l'esperit que educa l'infant contra tot caprici, el fons ètic que acompanya l'adolescent en el moment en què aquest és assetjat per les primeres grans temptacions o la veu de la consciència de l'adult massa propens a convertir-se en un narcís egòlatra i egocèntric.

Hi ha pares i mestres que no creuen en el poder del no, defensen la llibertat plena de l'infant i afirmen que, tot sol, ja sap

No podem oblidar que un no a temps pot ser educatiu i actuar preventivament

què vol i què ha de fer. Segons aquest corrent de pensament, l'únic que hem de fer els educadors és donar les eines necessàries perquè l'infant pugui fer-ho.

M'escandalitza aquesta filosofia. Em sento mare, àvia i mestra en formació permanent, fins i tot anys després de jubilada, i no sé mai del tot què és el que vull o què és el més convenient de fer! Com ho pot saber un infant? Certament, els educadors hem de proporcionar eines, estratègies, situacions, climes, etc. per tal que infants i adolescents puguin desenvolupar les seves capacitats i créixer de manera harmònica i amb tota la llibertat possible. Però tot sol, o per si sol, cap infant ni cap adolescent —tampoc cap adult— està preparat per fer-se càrrec del que significa ser humà convivint entre humans o ser humà compartint món amb altres éssers vius. El món és limitat, finit i habitat per una complexitat altíssima d'éssers vius. Això imposa la necessitat d'establir límits i tot límit és un NO majúscul! Un no que pot ser dit suaument i amorosa, però que ha de ser ben ferm. Els nos han de ser pocs, clars, molt pensants, prudents i coherents, però no podem oblidar que un no a temps pot ser educatiu i actuar preventivament. No es pot educar instal·lats en el desig individual o asserenats pel pensament eternament positiu. Sí i no es complementen, sempre. Sense cap no, com neix la rebel·lia creadora? Com es pot sentir el desig d'emancipació? Com s'evita el dany, la guerra o la destrucció? Com es para els peus als botxins?

No, diguem no!

De llibres autors, editorials, llibreries... i Amazon

Ramon Font Terrades
Advocat
www.ramonfont.cat

Quan et poses a l'aparador, sigui per la causa que sigui, saps que t'exposes a rebre crítiques i opinions de tota mena. No obstant això, en algun cas, observes com, fora del que és propi, s'aixeca una polseguera imprevista. És el que ha passat arran de la publicació de la meva darrera novel·la *Després de la tempesta*, *Pink Floyd on*, més enllà de les crítiques a l'obra —afortunadament la majoria molt positives— la polèmica s'ha mogut entorn de l'edició, distribució i venda del llibre.

Per entendre el que dic, transcriu el comentari fet per en Santi Palos al Facebook d'en Santi Casanovas (cocomissari de l'exposició "El moviment underground i la contracultura" que es va poder veure al Palau Robert de Barcelona, i una de les màximes autoritats en aquesta matèria, a qui vam tenir l'oportunitat d'escoltar en la presentació del meu llibre a l'Anònims) en el qual textualment deia: "Fa uns dies vaig veure que havia sortit una novel·la amb Pink Floyd al títol. Vaig descobrir així en Ramon Font i el seu blog. Interessant, en els seus diferents camps d'activitat (...). Podia comprar-me la seva novel·la, vaig pensar, perquè pot estar bé, una història amb el rerafons de la contracultura i, a més, l'autor és de Granollers (...), una ciutat amb gran bagatge contracultural. Però, ai las!, només es pot comprar a Amazon" —avui ja no és així i es pot comprar a diverses llibreries. Quina sensació d'incoherència, quina decepció. Una reflexió sobre la contracultura que només pots llegir donant beneficis a Jeff Bezos —a propòsit d'això, i en opinió meua, hi ha gaire diferència que els beneficis vagin a en Bezos o a la família Lara, per posar un exemple?—. Molt incoherent, oi? O potser no, potser la contracultura ja fou protoamazon".

I a les xarxes aquest debat encara segueix, amb intervenció d'autors i llibreteres —curiosament la veu dels editors i els distribuïdors no s'ha sentit, però si hi pensem un xic, ens adonarem de per què—, i és un debat ben viu i encès.

En la meua opinió el món del llibre està canviant molt, no pel que fa al llibre en si mateix, sinó pel que fa a l'edició, distribució i venda. No sé com evolucionarà el futur de la qüestió, però estic segur que d'aquí a uns anys tot serà molt diferent. Mentrestant, com passa sempre en època de canvis, alguns ho entendran i d'altres no, perquè editar, distribuir i vendre llibres —sobretot en català— s'ha convertit en una tasca cada cop més feixuga pels autors no consagrats i/o mediàtics. Obvio referir-me a les causes, perquè són ben conegudes per tots els creadors, però el fet que el món editorial a casa nostra hagi quedat reduït a quatre grans grups que ho controlen tot —llevat, és cert, d'algunes petites excepcions en forma d'editorials independents, que fan una tasca molt lloable i que aguanten fins on poden— inclòs el fet de decidir el que s'ha de vendre a les llibreries o a quins autors s'han de donar els grans premis (per tal d'estalviar-se recursos en promoció i publicitat), encara que molts s'hagin hagut de valdre de negres literaris —personalment en conec uns quants d'aquests professionals, cada dia més sol·licitats— per escriure el "seu" llibre.

Per això, agradi o no, Amazon —que no oblidem que va néixer com una gran botiga de llibres, malgrat el que ha acabat sent— està tenint l'èxit que té en el món literari

perquè el que ofereix és llibertat als creadors, als qui ha dotat d'una plataforma per autoeditar i vendre, que pot revolucionar tots els mètodes tradicionals (d'edició i distribució) coneguts fins avui. Al respecte deia un altre escriptor (coneixedor també del món de la distribució), en Manel Aljama, que "abans que Amazon, ja existien altres plataformes d'autopublicació com Lulu o Bubok. El que té Amazon i no té ni Bubok ni Lulu, és la distribució, la capacitat d'imprimir el llibre i portar-lo al lector. I ho fa millor que els distribuïdors i les editorials tradicionals. He treballat durant anys en distribució i no he conegut mai res tan absurd com produir productes que al cap de poc seran destruïts. Cal canviar, doncs. De la mà d'Amazon o del que sigui, però cal fer-ho i ràpid". Aquesta darrera reflexió és causada pel fet que Amazon imprimeix segons comanda, encara que sigui d'un sol llibre, mentre que les editorials, fins i tot les petites, solen fer tiratges mínims de 500 exemplars, malgrat que, com deia fa poc en Ramon Gasch en un article publicat en aquestes mateixes pàgines, el 86% dels que arribaran a les llibreries només vendran un màxim de 50 exemplars (aquesta xifra a Amazon, per poc que et moguis la superes, amb escreix, en pocs dies), la qual cosa evita l'acumulació d'estocs que no es venen i que, passat un temps, s'han de destruir. Ni que sigui, doncs, per una simple qüestió d'ecologia i de conservació de la natura (el paper surt dels arbres) Amazon, en això, ja és un avenç.

Amb tota aquesta polèmica, molts llibreteres *tradicionals* s'han sentit interpel·lats. Tanmateix, particularment, el que plantejo no és tant una qüestió de vendes, sinó de publicar. I lamentablement, avui dia, tal com està el món editorial català, això, per la majoria d'autors, amb total independència de la seva qualitat, és una tasca gai-

El problema dels llibreteres només és saber que el seu món està canviant i s'han d'adaptar

rebé impossible. Com deia l'escriptora Griselda Martín Carpena, que també ha participat en el debat, "després de passar per agents literaris, per diferents editorials, de veure que el teu llibre té bones ressenyes, però que no es mouen i, per tant, no es ven, arribes a la conclusió de continuar escrivint perquè és la teua vida, però si vols fer-ho amb tranquil·litat, només ho pots fer publicant a Amazon i qui vulgui que el compri. Almenys el tens a un lloc per temps indefinit (no com a les llibreries, on tenen una caducitat de poques setmanes) i tu pots fer el que et roti. Ja ens agradaria tenir un agent o un editor que caminés amb tu, però si no ets polític, tertulià o *youtuber* passen de tot."

I aquí és on jo, endemés, afegeixo que un programa d'autoedició com el que té Amazon i que és totalment gratuït, no deu ser pas gens difícil d'implementar. Per què, doncs, per exemple, no hi ha cap empresa catalana que ho faci i així no hauríem de dependre d'Amazon? Per què el món editorial català s'ha convertit en un gueto tancat? Quins interessos hi ha darrere de tot això? Potser aquest és el tipus de preguntes que ens hauríem de fer, abans d'afirmar, com deia un llibreter que "per les petites llibreries Amazon és com el dimoni". No té per què ser-ho. A les petites llibreries, també es poden vendre els llibres editats a Amazon. Al meu entendre, només cal que els llibreteres "tradicionals" canviïn la seva manera de pensar, que algú se'n preocupi, comprovi qualitats i contacti amb l'autor. Tindrà tots els llibres que vulgui, els podrà vendre més barats (amb la qual cosa el lector-consumidor en sortirà beneficiat) i amb marges de benefici superiors. El problema dels llibreteres només és saber que el seu món està canviant i que s'han d'adaptar, ans al contrari, acabanar sent víctimes com ho han estat els autors i moltes petites editorials. Deixar-ho tot en mans de les quatre grans i dels distribuïdors, en la meua opinió, és pa per avui i gana per demà.

EL MÉS VIST DE LA SETMANA A EL9NOU.CAT

1 Unes 250 persones es manifesten a **Cardedeu** en contra de la recollida porta a porta

2 Territori inicia les obres del nou enllaç de la C-17 amb polígons de **Granollers** i **Lliçà d'Amunt**

3 Tres detinguts acusats de temptativa d'homicidi per una agressió a la festa major de **Bigues**

4 Identificat l'autor de l'agressió a l'amo d'un bar de **Granollers**

5 Petit despreniment de rajoles de la façana de l'edifici històric d'Estabanell, a **Granollers**